

PRŮVODCE MATURITNÍ ZKOUŠKOU Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY 2024

Dílčí zkouška	Termín	Kdo opravuje / hodnotí	Hodnocení
Písemná práce	10. 4. 2024	Vyučující ČJ	Známka odpovídající bodovému rozmezí
Didaktický test	3. 5. 2024	CERMAT	Uspěl – neuspěl
Ústní zkouška	20.–24. 5. 2024	Zkoušející + přisedící	Známka odpovídající bodovému rozmezí

Obecné hodnocení zkoušek a jejich částí

Prospěch studenta se v jednotlivých zkouškách a částech zkoušky profilové části MZ klasifikuje stupni:

1 – výborný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny přesně a v souvislostech. Výsledky vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze nepodstatné nedostatky.

2 – chvalitebný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny v podstatě přesně. Výsledky vzdělávání jsou kvalitní, mohou mít pouze menší nedostatky.

3 – dobrý

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny s menší přesností. Ve výsledcích vzdělávání se objevují častější nedostatky.

4 – dostatečný

Znalosti, fakta, pojmy, definice a zákonitosti jsou osvojeny nepřesně. Ve výsledcích vzdělávání se objevují nedostatky ve větší míře, s pomocí učitele je student schopen některé odstranit.

5 – nedostatečný

Ve znalostech, faktech, pojmech, definicích a zákonitostech má žák zásadní mezery. Nedostatky ve výsledcích vzdělávání není možné odstranit ani s pomocí učitele.

I. Písemná práce

- žáci zpracovávají jedno z 5 témat stanovených ředitelem školy
- zadání specifikuje téma, komunikační situaci a slohový útvar
- minimální rozsah autorského textu je 250 slov, jakýkoli úsek textu převzatý ze zadání se nezapočítává
- celkový časový limit pro volbu tématu a vypracování PP je 120 minut
- povolenou pomůckou jsou Pravidla českého pravopisu

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky

Je hodnocena podle 3 základních kritérií,

Výsledné hodnocení písemné práce je součtem bodů udělených za jednotlivá kritéria.

Kritéria hodnocení jsou následující:

I. Zpracování zadání

I. A Text odpovídá zadanému tématu

I. B Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru

II. Pravopis a slovní zásoba

II. A Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb

II. B Rozmanitá, bohatá, vhodně volená slovní zásoba odpovídající zadané komunikační situaci a slohovému útvaru

III. Výstavba větných celků a kompozice

III. A Výstavba větných celků a syntaktické nedostatky

III. B Kompozice, členění textu, argumentace, věcná správnost

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální počet bodů za písemnou práci je 30 (6x5).

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu I.A nebo I.B hodnocena počtem bodů 0, se písemná práce podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven 0.

Pokud není dodržen minimální rozsah autorského textu (250 slov), práce je hodnocena 0 body.

Dílčí kritérium I. A a I. B je hodnoceno počtem bodů 0 v případě, že:

- text se nevztahuje k zadanému tématu

- text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.

Převod bodového hodnocení na klasifikační stupeň (známku)

30–27 bodů	výborný
26–22 bodů	chvalitebný
21–17 bodů	dobrý
16–12 bodů	dostatečný
11–0 bodů	nedostatečný

II. Didaktický test

Opravu a hodnocení provádí organizace CERMAT, výsledkem je výrok „uspěl(a) – neuspěl(a)“ s procentuálním vyjádřením úspěšnosti.

Převod procentních bodů na známku (horní hranice intervalu v procentních bodech)	Převod procentních bodů na známku (interval v procentních bodech)	Hodnocení
100 %	<100 % – 87 %	1 (výborný)
87 %	<87 % – 73 %	2 (chvalitebný)
73 %	<73 % – 58 %	3 (dobrý)
58 %	<58 % – 44 %	4 (dostatečný)
44 %	<44 % – 0 %>	5 (nedostatečný)

III. Ústní část maturitní zkoušky

- Při ústní zkoušce si žák vybírá ze školního seznamu 20 literárních děl.
- Žák může zvolit jen 2 knihy od jednoho autora.
- Pro ústní zkoušku nelze losovat v jednom dni dvakrát stejný titul.
- Jednomu zadání odpovídá jeden pracovní list.
- V rámci jednoho zadání je ověřována schopnost analýzy uměleckého textu.
- Časový limit pro přípravu na zkoušku je 20 minut, samotná zkouška trvá 15 minut.
- Pro přípravu na dílčí ústní zkoušku „na potůtku“ žák obdrží pracovní list se zadáním.

- Žák má možnost si během této přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat.
- Žákův seznam děl k ústní zkoušce musí obsahovat nejméně:
 - dvě prózy, dvě díla básnická a dvě dramata
 - dvě literární díla ze světové a české literatury do konce 18. století (I. okruh)
 - tři literární díla ze světové a české literatury z 19. století (II. okruh)
 - čtyři literární díla ze světové literatury 20. a 21. století (III. okruh)
 - pět literárních děl z české literatury 20. a 21. století (IV. okruh).

Pokud se u zkoušky prokáže, že žák jím zvolené dílo nečetl, je hodnocen známkou nedostatečně.

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky

Ústní část zkušebního předmětu český jazyk a literatura se skládá ze tří částí:

I. Analýza uměleckého textu

- I. A - zasazení výňatku do kontextu díla – téma a motiv – časoprostor – kompoziční výstavba – literární druh a žánr
- I. B - vypravěč, lyrický subjekt – postavy - typy promluv – veršová výstavba
- I. C - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku – tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

II. Literárněhistorický kontext

- II. - kontext autorovy tvorby – život a další díla autora
- II. - literární/obecně kulturní kontext – zasazení autora do literárního a časového kontextu, další autoři a díla tohoto kontextu

III. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

- spisovnost - rozvinutá slovní zásoba - logická výstavba promluvy

V **analýze uměleckého textu** je hodnocena každá část body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální dosažitelný počet bodů je 15.

Minimální počet bodů v analýze uměleckého textu, kterého žák musí dosáhnout, jsou 3 body.

V rámci **literárněhistorického kontextu** je hodnocena každá část body na škále 0-1-2-3-4-5.

Maximální dosažitelný počet bodů je 10.

Jazyková kultura projevu je hodnocena maximálně 5 body.

Maximální dosažitelný počet bodů je celkově v ústní zkoušce **30** bodů.

Minimální počet bodů nutný k úspěšnému složení zkoušky je 14.

Při počtu bodů 13 žák neuspěl.

Časový limit daný jednotlivým částem ústní zkoušky je následující:

- analýza uměleckého textu 10–11 minut,
- literárněhistorický kontext 4–5 minut.

Bodové rozmezí pro jednotlivé stupně prospěchu	Převod procentních bodů na známku (interval v procentních bodech)	Hodnocení
30–27	<100 % – 87 %	1 (výborný)
26–22	<87 % – 73 %	2 (chvalitebný)
21–18	<73 % – 58 %	3 (dobrý)
17–14	<58 % – 44 %	4 (dostatečný)
13–0	<44 % – 0 %>	5 (nedostatečný)

Kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury (= celková známka na maturitním vysvědčení)

Poměr písemné a ústní části maturitní zkoušky z českého jazyka je následující:

40 % písemná část maturitní zkoušky,

60 % ústní část maturitní zkoušky.

PP	ÚZ	Výsledná známka	PP	ÚZ	Výsledná známka	PP	ÚZ	Výsledná známka	PP	ÚZ	Výsledná známka
1	1	1	2	1	1	3	1	2	4	1	2
1	2	2	2	2	2	3	2	2	4	2	3
1	3	2	2	3	3	3	3	3	4	3	3
1	4	3	2	4	3	3	4	4	4	4	4

K úspěšnému složení profilové části maturitní zkoušky **nesmí být žádná její část hodnocena stupněm nedostatečný**. V případě hodnocení nedostatečnou žák příslušnou část zkoušky opakuje v dalším termínu maturitní zkoušky.

Předmětová komise českého jazyka přeje všem maturantům mnoho zdaru a šťastnou ruku při výběru témat!